

Zaměřeno na Království

Roč. 24 č. 12

Anthony Buzzard, editor

Září, 2022

Ježíšova víra

Robin Todd, Washington

Než se pustíme do diskuse o tom, co znamená výraz "Ježíšova víra" a jak se na nás vztahuje, měli bychom si zopakovat několik definic slov. Za chvíli bude jasné, proč to děláme.

V Římanům 4:3 čteme, že Abraham uvěřil Bohu a tato víra, kterou projevil poslušností, mu byla "připsána" jako spravedlnost. V jiných překladech se používá "připočtena", "uznána", "přičtena" a "započtena". Všechny mají stejný význam. Stejně řecké slovo je použito v listu Galatským 3:6, když se mluví o Abrahamově víře a z ní vyplývající spravedlnosti. Myšlenka je jednoduchá. Abrahamova spravedlnost byla založena na jeho víře v něco, co mu Bůh slíbil dát v budoucnosti, což je vlastně jádrem a podstatou evangelia o Království v Novém zákoně (Gal 3:6-9). Tato víra ho motivovala k tomu, aby uposlechl Božího příkazu a odešel ze své rodné země do neznámé země. To je nesmírně příznivý způsob, jakým Bůh ohodnotil jeho víru. Abraham prokázal "poslušnost víry": věřil a poslouchal, co Bůh řekl (Řím 1:5; 16:26).

První bod, který je zde třeba zmínit, se týká slova "připsat". V náboženských kruzích se toto slovo mylně vykládá jinak, než jak je chápáno v Bibli. Slovo "přičítat" má však přesně stejný význam jako "připisovat", "počítat", "považovat" atd. V tezauru zjistíte, že dalšími synonymy tohoto slova jsou "připsat", "akreditovat" a "připisovat". V tomto slově není žádná záhada. V kontextu Pavlova učení ve 4. kapitole listu Římanům (a na dalších místech) "připsat" jednoduše znamená, že Bůh považoval Abraháma za oprávněného díky jeho vlastní víře, což je mimochodem, jak uvidíme, zcela opačná než u Mojžíšova zákona orientace na *skutky*. Abrahamova víra rozhodně nebyla součástí přístupu ke spravedlnosti založené na mosaickém ospravedlnění ze skutků. Stejně jako všechna ostatní slova použitá v anglických překladech Římanům 4, ani slovo "impute" neznámá, že by Bůh nějak *předstíral*, že Abrahamovi dává spravedlnost, kterou sám neměl nebo si ji nezasloužil.

Nyní, když jsme pochopili, že slovo "přičítat" nemá žádný zvláštní význam kromě biblického - "připsat" nebo "započítat" -, měli bychom ho bez obav používat spolu s těmito dalšími slovy. Nyní tedy přejdeme k mé další logické návazné otázce: Může být poslušnost víry jedné osoby připsána, započtena nebo přičtena někomu jinému? Odpověď na tuto otázku je o to zřejmější, když se zeptáme: Může být nedostatek poslušnosti a spravedlivé víry jednoho člověka připsán/přičten/přisouzen někomu jinému? Logická, rozumná a biblická odpověď zní: "Ne." Bůh činí každého člověka zodpovědným za jeho vlastní chování, ať už dobré nebo špatné. Bůh je v tomto ohledu neoblomný, a dokonce inspiroval k napsání celé kapitoly (Ezech 18). Jakákoli spravedlnost (která musí být založena na víře) nebo jakákoli nespravedlnost (která je v konečném důsledku založena na nedostatku víry) je přičtena/přisouzena /připsána tomu, kdo ji vykonává.

Tyto definice a vysvětlení jsou důležité pro tento článek o "Ježíšově víře". Zde je důvod: Jak jsem již zmínil výše, mnozí tvrdí, že když se v Římanům 3:26 píše, že Bůh ospravedlňuje ty, "kteří jsou z Ježíšovy víry" (překlad na okraji NASB), znamená to, že Ježíšova osobní víra je přičtena nebo připsána těm, kteří ho přijímají jako svého Spasitele ukřižovaného za ně a věří Ježíšovu evangelium o Království. Právě jsme však celý tento koncept přičítání poslušnosti víry jedné osoby jiné osobě zdiskreditovali jako nebiblický. A nejen to, Písmo také obsahuje mnoho zdrojů, které podporují jiný závěr – že když je *naše* víra stejného druhu jako víra Ježíšova, pak Bůh *tuto* víru uznává/počítá jako spravedlnost. Nejde o Ježíšovu osobní víru – jde o naši osobní víru ve stejné věci, ve které věřil Ježíš. Když je tento druh víry přítomen, Ježíšova krev se na nás vztahuje za odpuštění našich hříchů. O tom se přesvědčíme v Písmech uvedených níže.

Z následujících veršů Písma je zřejmé, že Ježíšova víra zachraňuje díky tomu, k čemu *ho přiměla*: kázat evangelium o Božím království (Mk 1:14-15) a zemřít na kříži za odpuštění našich hříchů, nikoli proto, že by nám byla přičtena k dobru, aniž bychom nejprve

uplatnili svou vlastní víru. To neznámá, že Kristus nežije v křesťanovi nebo že nejsme v Kristu novým stvořením. Tak tomu jistě je, ale je tomu tak proto, že duch Boží a Kristův přichází, aby v nás přebýval. *Nejprve* však musíme uplatnit svou *vlastní* víru, která je *podobná* víře Ježíšově, následovat musí pokání z hříchů, křest ve vodě a přijetí tohoto ducha. Písmo podporuje tento názor, a to navzdory opačné tradici hlavního proudu evangelikalismu. Logickým začátkem je Římanům 3:21-26, kde najdeme jedno z nejdůležitějších použití výrazu "**Ježíšova víra**".

Římanům 3:21-26

"Nyní se však nezávisle na Zákoně projevila Boží spravedlnost, o níž svědčí Zákon a Proroci, totiž Boží spravedlnost skrze **víru Ježíše Krista** pro všechny, kdo věří. Není rozdílu, neboť všichni zhřešili a chybí jim Boží sláva. Jsme napraveni darem z jeho milosti skrze vykoupění, které je v Kristu Ježíši, jehož Bůh veřejně ukázal jako smírnou oběť v jeho krvi skrze víru. To mělo prokázat Jeho spravedlnost, protože Bůh ve své shovívavosti pominul předtím spáchané hříchy. To mělo také ukázat jeho spravedlnost v přítomné době, aby byl oprávněný a ospravedlňoval toho, **kdo je Ježíšovy víry.**" (okraj NASB)

Když tedy Pavel říká, že máme mít "Ježíšovu víru" (v. 26), v jakém smyslu to myslí? Myslí tím, že Ježíšova osobní víra je nám připočtena/připsána jako naše osobní víra? Může se jeho víra přenášet z jeho mozku do našeho jako nějaký druh duchovní transfuze krve z jednoho člověka na druhého? Nebo snad Bůh tak trochu předstírá, že někdo má Ježíšovu vlastní víru, pokud jsou splněny další podmínky? Někteří by řekli "ano", víra, která nás zachraňuje nebo činí správnými, není naše vlastní víra, ale víra Kristova. Údajně kdybychom trvali na tom, že naše víra je správná, byl by to pokus o to, abychom se stali správnými vlastními skutky. Tuto myšlenku, že by naše víra byla ospravedlněním skrze skutky, však zcela vyvrací následující verš hned následující kapitoly.

Římanům 4:1-5

"Co tedy řekneme, že Abraham, náš tělesný předek, objevil? Jestliže totiž Abraham byl napraven svými skutky, má se čím chlubit, ale ne před Bohem. Vždyť co říká Písmo? 'Abraham uvěřil Bohu a bylo mu to přičteno k dobru, že se stal napraveným'. Nuže, člo-

věku, který pracuje, se jeho mzda nepřipisuje jako milost, ale jako jeho právo. Ale člověku, který nepracuje, ale věří v toho, který napravuje bezbožného, je jeho víra přičtena jako napravující."

Všimněte si, že napravení skrze skutky je v rozporu s Abrahamovou vírou. Jedno se nerovná druhému, ale je tomu přesně naopak – jsou v protikladu. Když se tedy podíváme na celý tento soubor veršů z 3. a 4. kapitoly listu Římanům, vidíme, jak k nám Kristova oběť za odpuštění našich hříchů přichází *skrze* víru (verš 25 výše). Není to však víra Kristova, je to víra naše, stejně jako tomu bylo v Abrahamově situaci.

Tyto verše nás jasně informují, že naše víra by měla být stejná jako víra Abrahamova (4:1-5). Měl prokazatelnou víru v Boží sliby, a proto mu byla přičtena oprávněnost. Bůh rozhodně Abrahamovi nepřičetl/nepřipsal jeho vlastní víru nebo spravedlnost. Abraham musel přijít se svou vlastní vírou a uplatnit ji, než mu Bůh připsal, že je v právu.

V kontextu celé této části listu Římanům tedy docházíme k závěru, že ti, "kteří jsou Ježíšovy víry", jsou ti, kteří následují stejný Abrahamův vzor. Mají víru, která je jejich vlastní – stejnou víru jako Ježíšova víra v evangelium o Království. Není to Ježíšova osobní víra, která je věřícímu připsána/připočtena jako spravedlnost. Je to naše vlastní víra, která je považována za spravedlivou, pokud se shoduje s jeho vírou. Neexistuje žádný magický, mystický nebo předstíraný přenos víry z Ježíše na věřícího. Pavel tedy může říci, že my křesťané máme "víru Abrahamovu" (Řím 4:16).

V listu Galatským 3:8 je opět potvrzeno, že evangelium bylo předem zvěstováno Abrahamovi a že on tomuto **poselství uvěřil**. Tato jeho víra/přesvědčení mu pak byla započtena (připsána/připočtena) jako ta, která jej činí bezúhonným. Zde je několik dalších relevantních veršů:

Galatským 3:2, 5-9

"Chci se od vás dozvědět jen jedno: přijali jste Ducha skutky Zákona, nebo tím, že jste uvěřili tomu, co jste slyšeli?... Dělá to tedy ten, který vám poskytuje ducha a koná mezi vámi zázraky, skutky Zákona, nebo tím, že jste uvěřili tomu, co jste slyšeli? 'Abraham uvěřil Bohu a bylo mu to přičteno jako učinění práva'. Věřte tedy, že lidé, kteří věří, jsou Abrahamovými dětmi.

Jako je v Písmu předpovězeno, že Bůh napraví pohany tím, že uvěří, tak bylo evangelium předem zvěstováno Abrahamovi: 'V tobě budou požehnány všechny národy.' Ti, kdo uvěří, jsou tedy požehnáni spolu s věřícím Abrahamem."

Všimněte si, že stejně **jako Abraham** jsme požehnáni, když "věříme tomu, co jsme slyšeli" - což je poselství evangelia, které Bůh sdělil. Naše vlastní víra v evangelium o Království, které jsme slyšeli, je předpokladem pro přijetí Božího ducha, jak se píše výše v 5. verši. Právě takovým "věřícím" máme být poté, co jsme slyšeli Ježíšovo poselství. To znamená být "Ježíšovy víry" - být věřícím jako Ježíš.

Římanům 10:17 to potvrzuje:

"Véra tedy pochází ze slyšení a slyšení Kristovým slovem." To znamená slovem/evangeliem o Království, jak je hlásal Ježíš.

Véra pochází z toho, že slyšíme a pak věříme něčemu, co Kristus řekl. Jsou to Kristova slova a naše víra v tato slova.

Ježíšovo **podobenství o rozsévači** je ústředním poučením o stejné pravdě:

Matouš 13:18, 19, 23

"Slyšte tedy podobenství o rozsévači: Když někdo slyší slovo o Království a nerozumí mu, přijde zlý a uchvátí, co bylo zaseto v jeho srdci. To je semeno zaseté u cesty... A semeno zaseté do dobré půdy, to je člověk, který slyší slovo a rozumí mu, nese ovoce a vynáší stokrát, šedesátkrát nebo třicetkrát víc, než bylo zaseto."

To přesně odpovídá Markovi 1:14-15, kde Ježíš říká, že *máme věřit jeho poselství* o Božím království. Byl poslán právě a především proto, aby toto poselství hlásal (Lukáš 4:43). A i po Kristově nanebevzetí nacházíme apoštoly a učedníky, kteří pokračovali v hlásání stejného poselství; mnozí mu uvěřili a byli pokřtěni.

Skutky 8:12

"Když uvěřili Filipovi, který kázal dobrou zprávu o Božím království a jméno Ježíše Krista, byli pokřtěni muži i ženy."

Všimněte si, že ve výše uvedeném verši není žádná zmínka o tom, že by Ježíšova víra byla těmto nově

obráceným přičtena k dobru. Tito posluchači uvěřili poselství, byli pokřtěni a přijali Božího ducha, skrze kterého v nich začal přebývat Kristus. To potvrzují dva verše z listu Efezským:

Efezským 1:13

"V něm, když jste slyšeli slovo pravdy - evangelium o své spáse -, jste tomu uvěřili a byli jste v něm zapečetěni svatým duchem zaslíbení."

Efezským 3:17

"aby Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích..."

Existuje několik veršů, které někteří používají na podporu myšlenky, že to není naše víra, ale Ježíšova víra, která nás zachraňuje. Opět se tvrdí, že tvrdit opak znamená podporovat spásu založenou na "skutcích". Ale tak to prostě není. Jeden z těchto nesprávně pochopených textů se nachází v listu Efezským, druhý v listu Galatským. Podívejme se na každý z nich.

Efezským 2:8

"Neboť milostí jste spaseni skrze víru; a to není z vás, je to Boží dar."

Chybou, které se někteří dopouštějí, je, že slovo "víra" oddělují od zbytku věty, a tak si víru nesprávně vykládají tak, že není naší vlastní vírou, ale darem přicházejícím zcela mimo nás, od Boha. To však nemá žádné opodstatnění, pokud prostě vezmeme celou větu jako celek. Právě *celý ten soubor* stát v milosti skrze víru je tím darem – dar je celý ten soubor. Tento soubor je podrobně popsán ve 4. kapitole listu Římanům, kde Pavel vysvětluje, že Abrahamova víra v Boží slib (který se v Novém zákoně stal evangeliem) mu byla připsána jako spravedlnost a že stejný typ víry máme mít i my, pokud jde o Boží působení skrze Krista. V Římanům 5 pak uzavírá, že díky této víře stojíme v milosti. Je zřejmé, že se jedná o naši víru, nikoli o víru Ježíšovu, která je nám přičtena/připsána. To je tak důležité, že bychom si měli text přečíst celý. Když už mluvíme o Abrahamovi, pronikneme do Pavlových slov v Římanům 4:20, která končí v 5:2:

"...pokud jde o Boží slib, nepochyboval v nevěře, ale posiloval se ve víře a vzdával slávu Bohu. Byl plně přesvědčen, že to, co Bůh slíbil, je schopen vykonat. Proto 'mu to bylo přičteno k dobru'. Výrok 'bylo mu to přičteno k dobru' nebyl napsán jen kvůli Abraha-

movi, ale také kvůli nám, kterým to bude přičteno k dobru, nám, kteří věříme v toho, kdo vzkřísil Ježíše, našeho Pána, z mrtvých. Byl vydán kvůli našim hříchům a byl vzkříšen, aby nás napravil. Proto jsme byli vírou napraveni a máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho máme vírou přístup k této milosti, v níž stojíme, a radujeme se v naději na Boží slávu."

Opět máme být jako Abraham – mít víru, díky níž stojíme v Boží milosti. Není to víra Ježíšova a už vůbec ne víra Abrahamova, která by nám byla nějak předávána, ať už mysticky, nebo jiným způsobem.

Druhým špatně pochopeným místem v tomto ohledu je verš **Galatským 2:20**:

"Byl jsem ukřižován s Kristem; a už nežiji já, ale žije ve mně Kristus; a život, který nyní žiji v těle, žiji vírou v Božího Syna, který mě miloval a vydal sám sebe za mě."

Výraz "víra v Božího Syna" se překládá také jako "víra Božího Syna". Oba překlady jsou vhodné. Jednoduše řečeno, když je naše víra stejného druhu jako Ježíšova, pak do nás vstupuje Kristův duch a my jsme motivováni žít podle této víry, která je dokonalejší v Ježíši. Tato pasáž není prohlášením, že víra, kterou máme, nikdy nebyla naše vlastní. Je to uznání, že Kristova dokonalejší víra nyní žije v nás, protože v nás přebývá jeho duch.

A konečně, ve známé "kapitole o víře", Hebreům 11, jsme povzbuzeni, že všichni Boží lidé projevují svou vlastní víru, za kterou jsou uznáni ("získávají uznání") a dostávají společnou odměnu:

Hebreům 11:39-40

"Ti všichni, kteří si svou vírou získali uznání, nedostali to, co bylo slíbeno, protože Bůh pro nás připravil něco lepšího, aby bez nás nebyli dokonalí."

Závěrem lze říci, že spravedlnost (nikoli víra) je nám připsána, započtena nebo přičtena stejným způsobem jako Abrahamovi – když slyšíme, věříme a reagujeme na to, co říká Bůh a Ježíš. Na základě této víry, pokud činíme pokání a jsme pokřtěni, nám Bůh skrze Ježíšovu krev na kříži odpouští hříchy. Bůh určil, že Ježíšova smrt na kříži je okamžikem, kdy s ním umírá stará smlouva, která nás odsuzovala, a začíná vztah nové smlouvy, Celý tento proces, kdy slyšíme a

věříme evangeliu, činíme pokání a po křtu přijímáme svatého ducha, je důsledkem Boží milosti vůči nám. Jde o to, aby se naše vlastní víra shodovala s vírou Ježíšovou. To je začátek toho, co znamená být mezi těmi, kdo jsou Ježíšovy víry. Proto jsem se tak dlouho opakoval, abych vysvětlil, co znamená "Ježíšova víra".

Zákon pro tebe, ale ne pro mě?

Carlos Xavier

Někteří křesťané učí, že Písmo, které varuje před dodržováním Mojžíšova zákona, bylo určeno pouze pro křesťany z pohanů. Proto tvrdí, že židovští křesťané by měli i nadále dodržovat Mojžíšovy zákony, jako je dodržování sabatu, zákony o jídle atd. Pavel však rozhodně nebyl nějakým raným dispenzualistou, který by psal věci platné pouze pro jednu část církve, ale ne pro druhou! Nekázal "dvoukolejné" křesťanství. Naopak, spása pro každého je možná skrze "poslušnost víry" (Řím 1:5; 16:26). Jinými slovy, spása je pro všechny, kdo "poslouchají Ježíše" (Heb 5:9; viz Sk 5:32).

Pavel opakovaně zdůrazňuje, že "**není rozdíl** mezi Židem a pohanem, neboť tentýž Pán je Pánem všech" (Řím 10:12). "Boží způsob spravedlnosti je skrze víru v Ježíše Mesiáše pro **každého, kdo věří**, a není v tom **žádný rozdíl**" (Řím 3:22).

Petr s tím rozhodně souhlasí: Bůh "neučinil **žádný rozdíl** mezi nimi [pohany] a námi [Židy], když očistil jejich srdce vírou... Věříme, že jsme spaseni skrze milost Pána Ježíše, **stejně jako oni**" (Sk 15:9, 11).

A celý Nový zákon jasně učí, že existuje jen jedna naděje a jedna víra pro jedno Kristovo tělo: "V **jednom** duchu jsme byli všichni pokřtěni v **jedno** tělo, ať už Židé nebo pohané, otroci nebo svobodní; **všichni** jsme byli napájeni **jedním** duchem" (1 Kor 12:13; viz také Ef 4:4-6; Sk 13:39; Řím 3:28-30; 10:12; Gal 3:28-30). Všechny údy tohoto jednoho těla jsou podřízeny Mesiášovu zákonu, který *se liší* od Mojžíšova zákona.

Pavel mluví ve Skutcích 13 k Židům i bohabojným pohanům shromážděným v synagoze: "Skrze něho [Mesiáše] je **každý, kdo věří**, napraven ze všeho, z čeho **jste nemohli být napraveni Mojžíšovým zákonem**" (Sk 13:39).

V listu Římanům 3 Pavel prohlašuje: "Tvrdíme, že lidé jsou **napraveni vírou, a ne skutky Zákona**. Nebo je snad Bůh pouze Bohem Židů? Není snad také Bohem pohanů? Ano, také pohanů, neboť Bůh je jen jedna osoba a **vírou napraví obřezané i neobřezané skrze tutéž víru**" (Řím 3:28-30).

Když Pavel opakovaně varuje před dodržováním Tóry, zahrnuje sám *sebe* slovem "my":

"Než přišla víra, byli jsme drženi ve vazbě pod Zákonem, uvězněni, dokud se nezjeví víra, která měla přijít. Zákon byl naším strážcem až do Mesiáše, abychom pak mohli být vírou napraveni. Ale nyní, když přišla víra, už nejsme pod strážcem" (Gal 3:23-25).

Všimněte si, že Pavel, židovský křesťan, zde mluví o sobě a svých židovských křesťanech, kteří byli pod Zákonem jako "strážcem", *dokud nepřijde Mesiáš*.

BDAG definuje slovo přeložené jako "strážce" takto: Byl to člověk, "jehož povinností bylo vést chlapce nebo mladíka... do školy a ze školy a dohlížet na jeho chování obecně; nebyl to 'učitel'. Když mladík dosáhl plnoletosti, **strážce už nebyl potřeba**."

Pavel pokračuje v listu Galatským 3:26-29: "Vždyť v Mesiáši Ježíši jste všichni Boží děti skrze víru. Vždyť vy všichni, kdo jste byli pokřtěni v Mesiáše, jste se oblékli do Mesiáše. Už není Žid nebo pohan, otrok nebo svobodný, muž nebo žena, všichni jste **jedno** v Mesiáši Ježíši. A jestliže patříte k Mesiáši Ježíši, pak jste Abrahamovými dětmi a dědici slibu" (Gal 3:23-29).

Kromě toho Pavel někdy upřesňuje výraz "pod zákonem" záporným příslovcem "ne" nebo "nikdy", aby varoval všechny křesťany, Židy i pohany, aby nedodržovali Mojžíšův zákon (viz Řím 6:14; Gal 5:18). V 1 Kor 9:20 Pavel, Žid a křesťan, říká: "**Já sám** nejsem pod Zákonem"! Místo toho říká, že je "pod Zákonem Mesiáše" (1 Kor 9:21). Viz také Římanům 8:2: "Zákon ducha života v Mesiáši Ježíši vás osvobodil od zákona hříchu a smrti" (a Gal 6:2: "zákon Mesiáše"). Podobně Pavel, Žid a křesťan, prohlašuje o jídle: "Vím a **jsem přesvědčen v Pánu Ježíši**, že nic není samo o sobě nečisté... Všechno je čisté"! (Řím 14: 14, 20).

Další tvrzení je, že Pavel se narodil a vyrostl pod Zákonem (Fil 3:5), stejně jako sám Ježíš (Gal 4:4),

což znamená, že Pavel musel zůstat žít a nakonec zemřít při dodržování téhož Zákona. To by však bylo podobné, jako kdybychom tvrdili, že cizinec žijící v jiné zemi musí nadále žít a zemřít podle zákonů své rodné země.

Všimněte si také, že Pavel přirovnává "být pod Zákonem" (Gal 4:5) k "být držen v otroctví pod elementárními principy světa" (Gal 4:3). Raná židovsko-pohanská církev již nemohla sloužit a podléhat přísnému starozákonnímu systému, který zahrnoval týdenní, měsíční a výroční svátky (Kol 2:16). Pavel dává jasně najevo, že takové dodržování se nyní rovná samotnému pohanství!

Tváří v tvář této židovsko-křesťanské krizi Pavel církvím připomíná, že jsou nyní osvobozeny od jha a otroctví Staré smlouvy, protože Kristus "smazal dlužní úpis, který byl proti **nám**, se všemi jeho nařízeními, která byla proti **nám**. Odstranil ho tím, že ho přibil na kříž" (Kol 2:14). Proto:

"Jestliže jste spolu s Mesiášem zemřeli živelným duchovním silám světa, proč se, jako byste žili ve světě, podřizujete nařízením - nedotýkejte se, neochutnávejte, nedotýkejte se? Všechna tato nařízení se týkají věcí, které používáním zaniknou; jsou to jen lidské příkazy a doktríny. Tato pravidla se mohou zdát moudrá díky vymyšlenému náboženství, asketickým praktikám a přísnému zacházení s tělem, ale ve skutečnosti nemají žádnou hodnotu, pokud jde o zastavení hříšného požitkářství" (Kol 2:20-23).

"Věčné plození" Syna

Skutečně zranitelným prvkem v učení o věčném Synu je představa, že byl věčně plozen. Je pochybné, zda tento výraz obsahuje nějaký větší význam než "horké kostky ledu nebo ženatí svobodní mládenci" - jak na to někteří poukazují.

Nathanael Emmons z Yale (1745-1850) prohlásil, že "věčné plození je věčný nesmysl". Emmons byl nadšený logik s přímočarým a jasným teologickým stylem.

V naší době se otázkou "věčného plození" Syna zabývá Donald Macleod v knize *The Person of Christ* (1998): "Myšlenka věčného plození je nevyhnutelným důsledkem **věčného synovství** a zaujímá významné místo ve výročí nikájských otců a jejich

nástupců. **Není však zdaleka jasné, jaký obsah, pokud vůbec nějaký, můžeme tomuto pojmu přisoudit.** Je zjeven, ale je zjeven jako tajemství a spisy otců se hemží protesty o **nevyhnutelné neznalosti** této věci. Například Athanasius píše:

'Není také správné pátrat po tom, jak Bůh plodí [Lukáš 1 a Matouš 1 tuto informaci poskytují!] a jaký je způsob jeho plození. Neboť člověk musí být mimo sebe, aby se odvážil takových věcí; protože věc nevýslovná [nevyslovitelná] a příslušná Boží přirozenosti a známá jen jemu a Synu, to požaduje vysvětlit slovy ... Je lépe v rozpacích **mlčet a věřit** než nevěřit kvůli rozpakům.'

Podobně mluvil i Řehoř Naziánský: 'Ale způsob ohledně jeho plození nepřipouštíme, že by si ho mohli představit i andělé, natož vy. [Gabriel to zcela jasně oznámil v Luk 1:32-35!] Mám vám říci, jak to bylo? Bylo to způsobem známým Otci, který plodil, i Synovi, který byl plozen. Cokoli víc než to je skryto mrakem a uniká vašemu matnému zraku.'¹

Macleod pak podotýká: Církev "trvala na tom, že božské plození nelze chápat v termínech lidského plození. Athanasius zde opět udává tón pozdější teologii: "Jako tedy lidé netvoří tak, jako tvoří Bůh, jako jejich bytí není takové jako Boží bytí, tak je lidské pokolení jedním způsobem a Syn je z Otce jiným způsobem..." Zatímco v lidském pokolení **otec vždy existuje dříve než syn, v božském pokolení tomu tak není.** Athanasius píše:

'Ani Syn nebyl zplozen jako člověk z člověka, takže by byl pozdější než jeho Otec, ale je Božím potomkem, a protože je vlastním Synem Boha, který je věčný, existuje věčně. Neboť zatímco lidem přísluší plodit v čase, a to z nedokonalosti jejich přirozenosti, Boží potomek je věčný, neboť jeho přirozenost je vždy dokonalá'" (s. 132).

Jan z Damašku: "Bůh, jehož přirozenost a existence jsou nad časem, nesmí plodit v čase."

Proto je Bohu zakázáno jednat v čase v rámci svého vlastního stvoření!

Macleod píše: "Zplodit neznamená vzniknout. V lidském zrození to samozřejmě znamená, ale v božském zrození nikoli... Syn nebyl zplozen ani nezplozen. Byl však Nezplozený. Otec byl Nevzniklý i Nezplozený. Z toho vyplývá jasný rozdíl mezi být zplozen a být počat" (s. 132).

Řehoř Naziánský: Syn je "zplozený bez původu".

To vše však znamená jednoduše přepsat zákony jazyka a významu a pak tvrdit, že Bible tento masivní odklon od historické a gramatické metody povoluje. To nutně muselo vést ke zmatkům a také vedlo. Falešnosti celé myšlenky si všiml Adam Clarke, slavný metodistický vykladač, a mnozí další. Clarke považoval za nutné říci:

"Učení o věčném synovství Krista je podle mého názoru **protibiblické a velmi nebezpečné**; toto učení odmítám z následujících důvodů: 1. v Písmu jsem o něm nenašel žádné výslovné prohlášení."²

A přece bez "věčného plození" Syna neexistuje učení o Trojici.

J. O. Buswell, bývalý děkan Graduate School, Covenant College, St. Louis, MO, se zabýval otázkou plození Syna v Bibli a dospěl k těmto slovům. Napsal to jako trinitář:

"Představa, že Syn byl zplozen Otcem ve věčné minulosti, nikoli jako událost, ale jako nevysvětlitelný vztah, byla přijata a nese se v křesťanské teologii od čtvrtého století... Prozkoumali jsme všechny případy, kdy se 'zplozen' nebo 'narozen' nebo příbuzná slova vztahují na Krista, a můžeme s jistotou říci, že **Bible vůbec nic neříká o 'plození' jako o věčném vztahu mezi Otcem a Synem.**"³

Proč přední římskokatolický učenec přiznává, že Lukáš 1:35 je pro ortodoxní učence ponižující?

"Lukáš 1:35 uvedl mnoho ortodoxních teologů ve zmatek, protože v teologii preexistence početí z působení Ducha svatého v Mariině lůně nezpůsobuje existenci Božího Syna. Lukáš takovou christologii zřejmě nezná; početí je pro něj kauzálně spojeno s božským Synovstvím."⁴

¹ Donald Macleod, *The Person of Christ*, 1998, p. 131.

² Adam Clarke, *Commentary*, 1817 (on Luke 1:35).

³ *A Systematic Theology of the Christian Religion*, 1962, s. 110.

⁴ Raymond Brown, *The Birth of the Messiah*, s. 291.

Dr. Wardlaw napsal v roce 1815 v *Discourses on the Socinian Controversy*: V rozpravě z 18. století, kterou napsal Wardlaw, se píše: "Mám silné pochybnosti o správnosti běžně přijímané představy o tom, co se nazývá věčné plození Syna z Otce... Podle mého vlastního přesvědčení **titul Syn Boží neodkazuje na věčné plození v podstatě Božství**, ale na nadpřirozenou povahu Kristovy prostřednické osoby" (s. 352-353).

Volkelius (Johannes Völkel), představitel sociniánů, který zemřel v roce 1618, napsal: "Pokud jde o to, že se tvrdí, že Boží Syn byl od věčnosti plozen z podstaty Otce, bude důrazně rozhodnuto, že taková věta je **jednak absurdní, jednak zjevně patří mezi věty, z nichž nelze vyvodit žádný smysl**. Navíc to nelze potvrdit ani ze svědectví svatých spisů. Toto tvrzení je totiž vnitřně rozporné. Je-li totiž Syn zrozený – neexistoval od věčnosti, ale byl čas, kdy ještě neexistoval. Neboť každé zrození, zvláště substanciální zrození, jak je nazývají, a to správně, je změnou z nebytí v bytí."⁵

Roell (1653-1718) napsal v knize *Of the Generation of the Son* (O zrození syna): "Je nutné, abychom mohli mezi sebou diskutovat o představách o božské Osobě a o zrození, správně řečeno, abychom pochopili, zda je možné smířit tuto představu o zrození Božství, správně řečeno. Je totiž nemožné představit si, správně řečeno, zrození skutečně božské Osoby, jestliže takto převrátíme ideu Božství. Jestliže se tomu, jemuž je slouženo, připisuje činné plození, pak k tomu, aby bylo *dobrovolně* zplozeno čistě rozumovou bytostí nebo alespoň nadanou rozumem, je zapotřebí úkonu plození. Z toho je zřejmé, že v plození, správně řečeno, je původce před tím, kdo je zplozen [takže Otec předchází Syna!]. A protože správně řečeno "být zplozen" znamená mít svůj původ od někoho jiného a získat tuto podstatu od někoho jiného zplozením, **není možné, aby božská osoba byla správně řečeno zplozena, protože idea božské osoby předpokládá nutnou existenci nezávislou na všech ostatních příčinách**. Navíc, protože o Božské osobě nikdy nebude platit, že by nebyla, je s touto představou neslučitelné, že by byla zplozena, ať už se toto slovo používá v jakémkoli smyslu. Neboť být věčný znamená vždy existovat, být neschopný neexi-

stence a být skutečně sám ze sebe a ze své vlastní přirozenosti. A protože kromě toho to, co plodí, plodí to, co plodí ze sebe sama, a protože je příčinou tohoto bytí, je nutné, aby předtím existovalo to, co plodí. Neboť jak může plodit ten, kdo neexistuje, nebo jak může být zplozen ten, kdo existuje?". (s. 21, 22, 27).

"Ortodoxie", počínaje Origenem a následována římsko-katolickou církví a později vůdcem protestantské reformace Martinem Lutherem, popírala, že "dnes" v Žalmu 2:7 znamená dnes:

Primasius, biskup ze 6. století, napsal o Hebreům 1:5 (u Westcotta): "Neříká 'přede všemi věky jsem tě zplodil', ani v minulém čase, ale 'dnes', říká, 'zplodil jsem tě'. **Příslovce odkazuje na přítomný čas. V Bohu totiž nepomíjejí věci minulé ani nenásledují věci budoucí**. Pro Boha je však celý čas spojen dohromady. A tak smysl zní: Jako já jsem věčný a nemám začátek ani konec, tak mám tebe [Syna] souvěkého se mnou."

Ale když Bůh řekl "dnes", nemůže to myslet vážně?

Některé z nejlepších textů proti kalvinismu:

- Deuteronomium 30,19: "Postavil jsem před tebe život i smrt, požehnání i prokletí. Proto si **zvol** život, abyste žili vy i vaši potomci!"
- Jan 7,17: "**Chce-li** někdo plnit Boží vůli, plně pozná toto učení..."
- 1 Timoteovi 2:4-5: "Bůh chce, aby **všichni lidé** byli spaseni a došli k poznání pravdy, že totiž existuje jeden Bůh a jeden prostředník mezi tímto jediným Bohem a lidstvem, Mesiáš Ježíš, sám člověk."
- 2 Timoteovi 2,21: " Jestliže **se** někdo **očistí**, stane se zvláštním nástrojem..."
- Lukáš 7,30: "Farizeové a znalci Zákona **odmítli Boží záměr** pro sebe."
- Lukáš 8,13: Některí "**věří na chvíli**".
- Zjevení 22,17: " Nechť si ten, kdo **chce**, vezme vodu života zdarma."

⁵ *De Vera Religione*, lib. v, c. xi, s. 470

Komentáře

- "V posledních třech letech mi Bůh ukázal mnoho pravd ve svém psaném Slově, které mě vyzvaly ke konfrontaci s mnoha mými tradičními názory. Jednou z nich je, že jediným pravým Bohem Bible je Bůh Otec. V mém okolí nejsou žádní věřící v Jednoho Boha, a tak jsme s rodinou zůstali ve společenství se stejnou církví, kterou jsme navštěvovali posledních sedm let. Bylo to nesmírně obtížné, protože 75 % poselství a chvalo zpěvů hovoří o Bohu jako o Trojici; nebo o tom, že všichni po smrti odletíme do nebe; nebo o nesmírně nebezpečném hlásání, že když se člověk jednou obrátí, nemůže udělat nic, čím by o toto spasení přišel (určitě dokážete odhalit, o jakou denominaci se jedná). Stejně jako na většině shromáždění v mém okolí je společným "evangeliem" Ježíšova smrt, pohřeb a vzkříšení. Ačkoli je to jistě "dobrá zpráva", neodráží to, na co se zaměřil náš Mesiáš a jeho učedníci – NADĚJI na Království. Poznámka na okraj: Kdy jste naposledy slyšeli kázat tuto část evangelia - 'poslouchejte evangelium': 2 Tes 1:8 a 1 Petr 4:17? Navíc, když jsem o některých z těchto témat mluvil s pastorem a diakonem, byl jsem požádán, abych přestal vést domácí skupinu přibližně 20 dospělých, kterou jsem učil dva roky." – *Missouri*

- "Barbařin článek "Naše postpravdivá kultura" (srpen) byl vynikající. Navrhuji, aby své články shromáždila a vydala knižně. Všechny jsou dobře napsané a aktuální. Na závěr vám děkuji za úžasný příspěvek, kterým každý den šíříte Dobrou zprávu o Božím království! Váš překlad Bible, druhé vydání, používám každý den. Komentáře a poznámky pod čarou jsou neocenitelné." – *Florida*

- "Pravidelně dostávám články, které publikujete ve *Focus on the Kingdom* a které jsou opravdu cennou informací pro ty z nás, kteří hledají Boží pravdu. Domnívám se, že vaše publikace jsou velmi cenným nástrojem pro věřící, kteří je studují, aby došli k poznání přesnosti a pravdivosti Božího slova. Napadlo mě, že by bylo velkým požehnáním, kdyby tyto články vyšly také ve španělštině a portugalštině, aby se

dostaly k těm věřícím, kteří nemají tu výsadu rozumět anglickému jazyku. Doufám, že vám budu užitečný v této náročné práci, kterou vykonáváte pro požehnání našich bratří v Kristu na celém světě." – *Venezuela*

- "Nejprve mi dovoluňte poděkovat za vynikající školení! Občasník *Focus on the Kingdom* dostávám asi od roku 2001. Články byly výživné, nakousnuté 'teologické traktáty'. Vaše služba vyslyšela mou modlitbu, v níž jsem všechny své nauky podřídil Bohu a prosil ho místo toho o ty Jeho. Bibli teď čtu důsledně od začátku do konce, a ne jako 'příběh dvou náboženství', z nichž jedno má jednoho Boha a druhé tři. Svou doktrinní převýchovu jsem zahájil knihami *Přicházející Mesiášovo království* a *Co se stane, až zemřeme?* asi před 20 lety a nedávno jsem dokončil *Doktrínu o Trojici: Sebezranění křesťanství*. V současné době se prokousávám knihou *Úžasná Ježíšova záměry a nároky*." – *Missouri*

Tři problematické písně:

"Srdce uctívání: Je to všechno o tobě, Ježíši!"

"Bůh ve třech osobách, blahoslavená Trojice" (Není Bůh svým duchem více než VE třech osobách?)

"Do země Kanaánské jsem na cestě... Můj život skončí ve spánku bez smrti, kde duše nikdy neumírá!"
Podívejte se na všechny rozpory v tomto výroku zpívaném v dokonalé harmonii!

A to může být ten problém. Z psychologického hlediska, protože krásné zvuky vzbuzují emocionální reakce, mohou krásné hlasy vkládat do srdce falešná učení a obcházet tak intelekt. Krásné zvuky přinášejí nostalgii. A nostalgie vzbuzuje příjemnou vzpomínku a touhu se k ní vrátit. Každý zná, že něco, co je nostalgické a příjemné, je vždy správné. Je to tak? Omyl! To je třeba se naučit – dávat pozor, aby nostalgický zvuk neobsahoval vloženou ničivou lež nebo dvě. Dávejte si pozor na to, co vkládáte do písni, jaké písně posloucháte a jaké zpíváte. –

Terry Robinson, Arkansas